CURTEA DE APEL BĂLŢI

Dosarul nr.21rji-125/24 Instanţa de fond: Judecătoria Soroca

sediul Central

Judecător: Gh. Tocaiuc

D E C I Z I E
ÎN NUMELE LEGII

06 martie anul 2024 municipiul Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei de judecată Rotaru Ala
Judecători: Burdeniuc Ruslana, Pușca Dumitru

A judecat în ordine de recurs recursul declarat de către directorul Penitenciarului nr.6 Soroca Viorel Țîmbaliuc împotriva încheierii Judecătoriei Soroca sediul Central din 18.01.2024 la plângerea condamnatului Cobzari Vadim împotriva administrației instituției penitenciare referitor la condițiile de detenție

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar şi argumentelor prezentate în recurs, Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi -

C O N S T A T Ă:

Prin încheierea Judecătoriei Soroca sediul Central din 18.01.2024:
-A fost admisă plîngerea condamnatului Cobzari Vadim ***** împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.
-S-a constatat faptul că, Cobzari Vadim ***** a fost deţinut în perioada 09.02.2023-16.01.2024, în Penitenciarul nr. 6 Soroca, 341 (trei sute patruzeci și una) zile, în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.
-În condițiile art. 473^4 alin. (4) CPP, s-a redus pedeapsa condamnatului Cobzari Vadim *****, cu 34 (treizeci și patru) zile, pentru perioada de 340 (trei sute patruzeci) zile, în care s-a aflat în detenţie, cu calcularea a 1 (unu) zile de reducere pentru 10 (zece) zile de detenţie.
-În privința perioadei rămase de 1 (una) zile, calculate în condițiile art. 473^4 alin. (4) din Codul de procedură penală, care nu pot fi reduse, instanţa de judecată consideră necesar de a le lăsa în continuare la termenul de executare a pedepsei.

-Termenul pedepsei definitive de 8 (opt) ani 9 (nouă) luni închisoare, stabilit lui Cobzari Vadim *****, prin sentința Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 08.09.2022, s-a redus cu 34 (treizeci și patru) zile.
-S-a obligat administraţia instituţiei penitenciare nr.6 Soroca, potrivit art.473/4 alin.(3) CPP, să înlăture condiţiile precare de detenţie în termen de 15 zile, după expirarea căruia instituţia penitenciară informează instanţa de judecată despre executarea încheierii.

Încheierea instanţei de fond a fost contestată cu recurs de către directorul Penitenciarului nr.6 Soroca Viorel Ţîmbaliuc, invocând în motivare că consideră încheierea neîntemeiată şi pasibilă casării din considerentele ce succed:
-Considerăm că la examinarea pretenţiilor invocate de Cobzari Vadim *****, judecătorul de instrucţie a apreciat superficial probele prezentate de reprezentatul instituţiei privind condiţiile de detenţie din instituţia penitenciară în care este deţinut Cobzari Vadim *****.
-Prin raportul prezentat şi anexele la acesta, au fost descrise cu lux de amănunte condiţiile care sunt asigurate lui Cobzari Vadim ***** pe parcursul deţinerii în instituţia respectivă, din care rezultă că au fost respectate standardele minime de întreţinere a acestuia, şi nicidecum nu pot fi apreciate condiţiile de detenţie; ca inumane sau degradante.
-Argumentul cheie pe care s-a fondat prima instanţă, la aprecierea condiţiilor de detenţie ca fiind inumane şi degradante a servit spaţiul de 4 m^2 ce ar trebui să revină fiecărui condamnat. În context precizăm faptul că, potrivit raportului în care se descriu condiţiile de detenţie în instituţia penitenciară în care este deţinut Cobzari Vadim *****, au fost prezentate datele cu privire la spaţiul de deţinere acordat acestuia, din care rezultă că norma de spaţiu cu care a fost asigurat corespunde standardelor statuate, iar instanţa contrar datelor indicate, s-a fondat pe constatările efectuate de Comitetul European pentru Prevenirea Torturii (CPT) în rapoartele sale efectuate în rezultatul vizitelor întreprinse. Rapoartele (CPT) în urma vizitei din anul 2018 sînt deja învechite şi nu corespund realităţii, dat fiind faptul că s-au efectuat schimbări (reparaţii curente pentru îmbunătăţirea condiţiilor).
-La caz, au fost argumentate toate chestiunile cu privire la: asigurarea condiţiilor materiale de detenţie sub aspectul amenajării şl dotării celulelor de detenţie, asigurarea iluminării şi ventilării, asigurarea cu obiecte de igienă şi menaj, acordarea posibilităţii aflării în afara celulei în perioada de la deşteptare până la stingere, acordarea asistenţei medicale necesare în condiţii de confidenţialitate şi asigurarea condiţiilor optime pentru exercitarea tuturor drepturilor prevăzute persoanelor aflate în detenţie.
-Totodată, la examinarea cauzei nu au fost apreciate probele sub forma de planşe fotografice prezentate. Or, prin intermediul acestora se demonstrează direct netemeinicia pretenţiilor invocate de Cobzari Vadim ***** cu privire la condiţiile în care se deţine. Materialele fotografice au fost prezentate anume în scopul de a demonstra aflarea numitului în condiţiile reale de detenţie, prin prezentarea probelor vizibile, în susţinerea argumentelor invocate în raport în această privinţă.
-Prin urmare, la aprecierea condiţiilor de detenţie corespunzător plângerii adresate de Cobzari Vadim *****, judecătorul de instrucţie s-a ghidat exclusiv de alegaţiile declarative ale condamnatului şi constatările generale indicate în rapoartele instituţiilor naţionale şi internaţionale în domeniu respectării drepturilor omului. Astfel, raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează speţa, instanţa a apreciat că plângerea acestuia este una întemeiată şi urmează a fi admisă cu emiterea unei soluţii în favoarea condamnatului, bazându-se de problema supraaglomerării care a fost identificate în constatările respective şi care au fost trasate în repetate rânduri de Comitetul ONU împotriva torturii (2014, 2017), Comitetul

european pentru prevenirea torturii (2015-2019), Avocatul Poporului (2002-2019) precum, Consiliul pentru prevenirea torturii (2017-2019) şi raportul Ombudsman-ului din 2019.
-În aşa fel, judecătorul de instrucţie nu a luat în considerare argumentele prezentate de instituţia penitenciară cu privire la evaluarea condiţiilor de detenţie în care este deţinut Cobzari Vadim *****, fapt din care a interpretat eronat clasificându-le grave, pentru care a dispus aplicarea calculului a 1 zile de reducere pentru 10 zile de detenţie pentru perioada de 340 zile aflat în detenţie în Penitenciarul nr.6-Soroca se reduce pedeapsa cu 34 zile.
-Atragem atenţia asupra faptului că pe parcursul deţinerii în Penitenciarul nr.6-Soroca, Cobzari Vadim *****, nu a înaintat nici o plângere către administraţia penitenciarului în care s-a deţinut, cu referire la neconformitatea condiţiilor de detenţie.
-În context precizăm şi faptul că Cobzari Vadim ***** nu a înaintat astfel de cereri nici în instanţele naţionale (în ordine civilă) nici internaţionale pentru constatarea condiţiilor precare în care considera că se deţine.
-În această ordine de idei, se conclude faptul că pe perioada detenţiei, condamnatul Cobzari Vadim ***** nu a fost marginalizat sub nici-un aspect inuman şi/sau degradant, fiindu-i acordat minimul de condiţii a executării detenţiei, iar completul de judecată, la evaluarea condiţiilor de detenţie, urmează să ţină cont de efectele cumulative ale condiţiilor generale raportate la caracteristicile individuale respective ale acestuia, precum şi de perioada în care a fost deţinut în condiţiile contestate.
-Prin urmare, reieşind din probele anexate, se constată că condiţiile materiale de detenţie în care se deţine condamnatul Cobzari Vadim *****, sunt satisfăcătoare şi nu depăşesc pragul minim de severitate cerut de art.3 CEDO.
-Astfel, condamnatului în Penitenciarul nr.6-Soroca îi sunt asigurate condiţii corespunzătoare ce asigurau minimul necesar confdrm standardelor reglementate de legislaţia execuţional-penală.
-În temeiul argumentelor prezentate supra, considerăm plângerea condamnatului Cobzari Vadim ***** ca fiind neîntemeiată referitoare la condiţiile de detenţie, deoarece acestea corespund standardelor în vigoare.
-Solicitând admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoriei Soroca sediul Central din 18.01.2024, în partea reducerii pedepsei cu 34 zile pentru perioada în care condamnatul s-a aflat în detenţie în Penitenciarul nr.6-Soroca.

Potrivit prevederilor art.447 alin.(1) Cod de Procedură Penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces.

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, referință nu a parvenit.

Verificând argumentele invocate în recurs şi verificând legalitatea şi temeinicia încheierii atacate, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul declarat urmează a fi respins ca fiind nefondat, iar încheierea contestată ca fiind legală şi întemeiată urmează a fi menţinută fără modificări reieşind din următoarele considerente.

Conform art.449 al.1 lit.a CPP RM se reglementează, că judecând recursul, instanţa de recurs adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menţinând hotărârea atacată, dacă: a) recursul este nefondat.

Colegiul penal conchide că instanța de fond la examinarea plângerii înaintate de condamnatul Cobzari Vadim ***** împotriva administraţiei instituţiilor penitenciare privind condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor

omului şi a libertăţilor fundamentale, a respectat normele procesuale, a verificat complet şi în mod obiectiv circumstanţele cauzei şi în legătură cu cele stabilite just şi întemeiat a ajuns la concluzia privind admiterea plângerii condamnatului Cobzari Vadim *****, temei de casare a încheierii instanței de fond și respingerea plângerii condamnatului nefiind stabilit.

Instanța de fond a reţinut că prin sentința Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 08.09.2022, Cobzari Vadim ***** a fost condamnat în baza art. 151 alin. (4) Cod Penal, la 8 (opt) ani 9 (nouă) luni închisoare.

Prin încheierea Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 14.02.2023, în temeiul art. 473^4 alin. (4) CPP s-a redus termenul de pedeapsă stabilit lui Cobzari Vadim *****, cu 250 zile.

Începutul termenului – 21.05.2022. Sfîrșitul termenului – 15.06.2030. În prezent condamnatul Cobzari Vadim ***** se deține în Penitenciarul nr. 6 Soroca.

În plîngerea înaintată, condamnatul Cobzari Vadim ***** solicită constatarea aflării sale în detenţie în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale pentru perioada de timp în care a fost deţinut în în Penitenciarul nr. 6 Soroca începînd cu data de 12.02.2023.

Potrivit materialelor cauzei, condamnatul Cobzari Vadim ***** s-a aflat în detenţie în Penitenciarul nr. 6 Soroca, în perioada 09.02.2023-16.01.2024, în total 341 zile.

Aşadar, condamnatul Cobzari Vadim *****, a invocat faptul că, în Penitenciarul nr. 6 Soroca s-a deținut în condiții de detenție inumane și degradante, menționînd că suprafața ce revine fiecărui condamnat nu este respectată, geamul încăperii în care se deține este mic și astfel accesul la lumină naturală este limitat, se încalcă grav mormele de igienă, în celulă fiind umiditate ridicată și mucegai, secția poluată cu insecte parazitare, lipsă de apă caldă la robinet și acces la apă caldă o dată pe săptămînă, cînd i se face baie, asistență medicală precară și necalificată.

Potrivit raportului administrației Penitenciarului nr. 6 Soroca, în perioadele de deținere a condamnatului în Penitenciarul nr. 6 Soroca standardele minime de întreținere au fost respectate din toate punctele de vedere și nicidecum nu pot fi apreciate ca inumane sau degradante.

Conform registrului evidență deținuți condamnatul Cobzari Vadim ***** a fost deținut în perioada 08.02.2023-07.06.2023, în sectorul nr. 10, secția nr. 16, cu o suprafață totală de 18,31 m^2, fiind deținuți 5 condamnați și în perioada 07.06.2023-16.01.2024, în sectorul nr. 10, secția nr. 5, cu o suprafață totală de 18,31 m^2, fiind deținuți 2 condamnați.

Instanţa de judecată a constatat că, condamnatul Cobzari Vadim ***** se deţine în Penitenciarul nr. 6 Soroca în sectorul nr. 10, în secţia nr. 5, spaţiul locativ per persoană este de 9,15 m^2, reieşind din numărul deţinuţilor, fiind deţinut în condiţii unde se respectă norma spaţiului locativ per persoană de 4 m^2.

Astfel, instanţa a constatat că, condamnatul s-a deţinut în condiţii unde se respectă norma spaţiului locativ per persoană de 4 m^2.

Totodată, instanţa a constatat că condamnatul s-a deținut în celule populate cu diferite insecte şi a apreciat critic cele invocate de către reprezentantul administraţiei penitenciarului precum că deratizarea şi dezinfectarea încăperilor se efectuează trimestrial de către agent economic specializat, conform contractului încheiat. Chiar dacă administraţia a prezentat contracte respective şi actele, care ar confirma că într-adevăr trimestrial a fost efectuată cît deratizarea cît şi dezinfectarea încăperilor, nu se poate constata că celule nu sunt populate cu diferite insecte.

Referitor la argumentele condamnatului, precum că în celulă umiditatea ridicată şi mucigai, pe pereţi, instanța le-a apreciat ca fiind întemeiate or, reprezentantul penitenciarului nu a prezentat careva probe care a ar combate invocările condamnatului.

În concluzie, instanţa a considerat că dificultăţile cu care s-a confruntat condamnatul Cobzari Vadim ***** pe parcursul detenţiei sale în Penitenciarul nr. 6 Soroca, au depăşit relativ semnificativ, nivelul de suferinţă inerent detenţiei, prin faptul deţinerii în condiţii unde celule populate cu diferite insecte, umiditate în celule şi mucigai pe pereţi, condiţii care sunt contrare prevederilor art. 3 CEDO şi suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarul vizat.

Prin urmare, instanţa de judecată a apreciat critic aspectele invocate de către administraţia penitenciarului, nefiind fundamentate pe careva probe, iar pentru a aprecia credibilitatea uneia dintre părţi în lipsa altor dovezi, instanţa s-a bazat pe rapoartele organizaţiilor naţionale şi internaţionale ce ţin de acest aspect.

Instanţa a constatat faptul că, Cobzari Vadim ***** a fost deţinut în Penitenciarul nr. 6 Soroca, în perioada 09.02.2023-16.01.2024, în total 341 (trei sute patruzeci și una) zile, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

Astfel, pentru perioada aflării în Penitenciarul nr. 6 Soroca, din termenul pedepsei definitive stabilite lui Cobzari Vadim ***** prin sentința Judecătoriei Soroca (sediul Central) din 08.09.2022, s-a redus pedeapsa, în condiţiile art. 473^4 alin. (4) CPP, cu 34 (treizeci și patru) zile, pentru perioada de 340 (trei sute patruzeci) zile, în care s-a aflat în detenţie, cu calcularea a 1 (unu) zile de reducere pentru 10 (zece) zile de detenţie.

Instanţa a considerat că reducerea stabilită este una adecvată şi suficientă, bazată pe o justă şi echitabilă evaluare a circumstanţelor de fapt şi pe o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat şi recompensa instituită, şi care va avea efectul compensatoriu proporţional circumstanţelor constatate.

Colegiul penal conchide în urma verificării celor invocate că soluţia instanţei de fond este una întemeiată, bazată pe probele cercetate şi consideră că recursul declarat de administrația Penitenciarului nr.6 Soroca urmează a fi respins ca fiind nefondat, cu menţinerea încheierii contestate ca fiind legală şi motivată.

Colegiul penal consideră că nu pot fi luate în consideraţie afirmaţiile invocate în recursul administrației Penitenciarului nr.6 Soroca, referitor la casarea hotărârii în partea reducerii pedepsei cu 34 zile, deoarece s-a constatat necesitatea îmbunătățirii condițiilor de igienă și sanitară, fiind declarative afirmațiile în circumstanțele stabilite pe caz și expuse în viziunea autorului recursului, temei de casare a încheierii din motivele invocate nefiind stabilit.

Nu pot fi reținute nici afirmațiile invocate în recurs, că instanţa de judecată eronat a constatat condiţiile de detenţie contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, deoarece sunt declarative, fiind expuse afirmațiile în viziunea autorului recursului, totodată informația cu privire la condițiile de detenție anterioare denotă că condamnatul s-a deținut în condiții care au afectat drepturile sale, ce a servit ca temei pentru reducerea cu calcularea a unei zile pentru zece zile de detenție în penitenciar.

Se resping și afirmațiile invocate în recurs, că pe perioada detenţiei, condamnatul Cobzari Vadim nu a fost marginalizat sub nici-un aspect inuman şi/sau degradant, fiindu-i acordat minimul de condiţii a executării detenţiei, că condiţiile materiale de detenţie în care se deţine condamnatul Cobzari Vadim sunt satisfăcătoare şi nu depăşesc pragul minim de severitate cerut de art.3 CEDO, deoarece sunt declarative în circumstanțele stabilite pe caz.

De fapt s-a ținut cont de situația stabilită în privința condamnatului, cât și datele rapoartelor, fapt ce nu contravine prevederilor legale, astfel că Colegiul penal conchide că soluţia instanţei de fond este una întemeiată, bazată pe probele cercetate și prevederile legale.

Totodată afirmațiile enunțate în recurs de recurent nu diminuează condițiile precare în care s-a aflat condamnatul, mai ales că anume că administrația penitenciarelor nu este de acord ca să fie vizate condițiile rele a penitenciarelor, totodată s-a ținut cont de informația prezentată și referitor la instituțiile penitenciare.

Colegiul penal menționează, că rapoartele vizate descriu situația din penitenciar, iar administrația nu a prezentat dovezi privind îmbunătățirea substanțială a condițiilor de detenție pe parcursul urmat după vizita efectuată în penitenciar și a concluziilor formulate anterior, astfel că Colegiul penal conchide că soluţia instanţei de fond este una întemeiată și bazată pe prevederile legale și probele cercetate, astfel că instanța de recurs respinge recursul declarat ca nefondat.

Conducându-se de art.449 al.1 p.1 lit.a CPP RM, Colegiul penal al Curţii de Apel Bălți

D E C I D E:

Respinge ca nefondat recursul declarat de către directorul Penitenciarului nr.6 Soroca Viorel Țîmbaliuc împotriva încheierii Judecătoriei Soroca sediul Central din 18.01.2024 la plângerea condamnatului Cobzari Vadim împotriva administrației instituției penitenciare referitor la condițiile de detenție, încheiere care se menţine fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător Rotaru Ala

Judecător Burdeniuc Ruslana

Judecător Pușca Dumitru